

de fokker van...

De fokker van... N

Cees van der Maat levert kampioenen op rij

Het zal je maar overkomen: voor de tweede keer op rij en voor de derde keer in totaal de kampioen van de hengstenkeuring aan het touw hebben! Cees van der Maat en zijn vader Cor konden daar op de laatste hengstenkeuring in Den Bosch over meepraten. Na Fabricius en diens zoon Manno werd het kampioens-trio dit jaar compleet gemaakt met Nifrio. Waarbij als extra aardig detail vermeld moet worden dat de Hovenier-zoon uit Gifria keur van Renovo een eigen fokproduct is.

Een vrijdagmiddag in de Zilvia's Hoeve te Houten, het immense paardencomplex van de familie Van der Maat. Uitzicht op de 100 (!) meter lange binnenbak, in de keuken pruttelen de eieren in de pan. De uitsmijter blijkt uit maar liefst drie eieren te bestaan, geheel conform het aantal kampioenshengsten. Toch is ditmaal drie keer geen scheepsrecht, want Fabricius was indertijd gelijk al raak! Om over verrichtingscrack en kampioen van de nieuwelingen Manno maar te zwijgen. "Ach", doet Cees van der Maat wat luchtigjes, "we weten wat de jury zoekt. Ze houden van forse, langgelijnde paarden. Ze willen een beetje van de hitjes af. Dus kijken we daar in de opfok al naar."

Dat klinkt mooi nuchter, maar hoe is het om voor de derde keer de kampioen van de keuring te hebben?

"Dat went nooit hoor", zegt Cees in alle rust vanachter zijn donkere brilleglazen. "Dat blijft altijd emotie en het is de derde keer net zo mooi als de eerste keer. Zeker weten. Je kunt er niet naar streven. Je kunt niet zeggen: oh, dit jaar hebben we wel weer de kampioen. Want het gaat om het laatste moment. Hoe laat 'ie zich dan nog een keer zien? Het zijn natuurlijk jonge hengsten, die storten na een mooi eerste rondje nog wel eens in. Dat kan. Maar Nifrio werd eigenlijk steeds beter. Voor de kampioensronde draafde hij extra, beter dan de eerste keer. Dat was een voordeel. Alles paste, want qua model stond hij er ook: groot, massaal, lux."

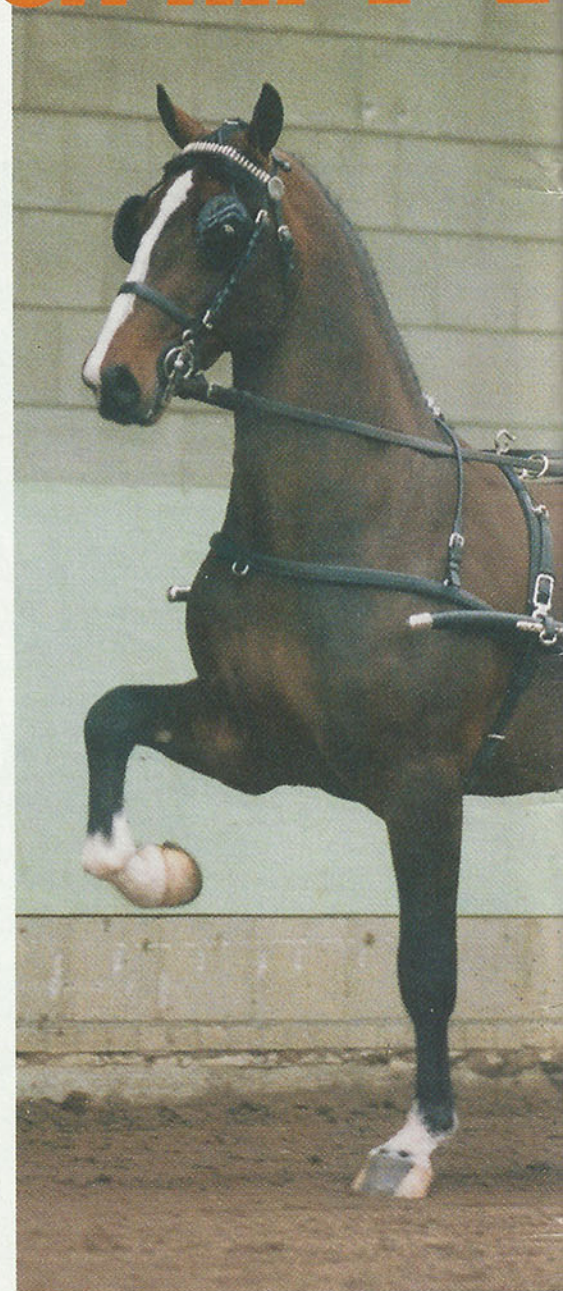
IBOP 97

De moeder van Nifrio kwam in Houten verzeild nadat ze in Deurne de IBOP met maar liefst 97 punten had afgerond. "Ze kwam heel apart binnen. Mijn vader ziet haar en zegt: die koop ik, da's een mooie fokmerrie. Ze was toen drachtig van Wouter. Dat werd een hengst, maar hij had niet het model wat we zoeken: krom hoofd, te zwaar in alles."

"Toen hebben we gedekt met Hovenier en dat veulen leek er gelijk op. Toen Nifrio anderhalf was, zijn we naar een fokdag in Noord-Limburg geweest. Daar werd hij ook kampioen. Eerst dachten we: als hij maar niet te groot wordt, maar met 1.70 hield het op. Groter moeten ze ook niet zijn. Maar Nifrio is in elk geval niet slap geworden."

Afgezien van Nifrio heeft Gifria (Renovo x Proloog) niet veel geluk gebracht. Er kwam een dode tweeling, ze bleef een keer gust. "En verleden jaar kwam er een man", zegt Cees met een onderkoeld soort humor, "en die legde hier de binnenbak aan in ruil voor die merrie. Hij wou perse die merrie hebben. En hij heeft het er slecht mee getroffen. Hij wou haar uitbrengen op concours, maar ze was de kluts kwijt. Ze heeft iets in haar hoofd gekregen. Dus heeft die man haar weer verkocht en dit jaar gaat ze weer onder de hengst."

Cees van der Maat bestrijdt dat de gemiddelde toeschouwer op de hengstenkeuring heeft kunnen voorspellen dat het vorig jaar met Manno in Ermelo zo formidabel goed zou aflopen. "Van Dieren, de voorzitter van de jury, zei: we moeten eerst nog maar eens afwachten

of we zulke toppers krijgen als Larix en Lorton. En als je Manno op de keuring in de baan zag dra-ven dan zag je wel veel allure, maar hij was druk en dus was hij er ook wel eens uit. Maar wij wisten natuurlijk wel wat voor een vlees we in de kuip hadden."

"De derde keer is net zo mooi als de eerste"

Van nature

"Zo'n paard als Manno... je moet niet rekenen dat er direct weer zo eentje komt. Na zoiets moet je altijd weer een stapje terug doen."

ifrio

komt goed overeen met het tuigpaard dat de huidige hengstencommissie voor ogen staat: langgelijnd, goed ontwikkeld. Wat dat betreft was Handro een vreemde eend in de bijt, voor de commissie, maar ook voor Van der Maat. Cees knikt. "We hadden hem puur gekocht vanwege de sport

Zijn exterieur, dat was bekend. Maar heb jij er een verklaring voor dat het bewegingsbeeld van de hengst zelf zo sterk kan afwijken van het bewegingsbeeld van zijn kinderen?

"Ze zijn er wél, de aparte bewegers van Handro", vindt Cees. "Ze hadden die hengst gerust nog een paar jaar door kunnen laten dekken. Als je Handro aan de hand ziet draven is het ook maar een konijn. In Den Bosch liep hij in de tweede bezichtiging als een boerenpaard. Dus moet je wachten tot je zijn kinderen voor de kar hebt zien lopen. Als ze er dán niet zijn, dán mag je 'm eruit gooien. Ze hebben 'm nu te vroeg op wacht gezet. Fokkers die er geen vertrouwen in hebben nemen zelf wel de beslissing om er niet bij te dekken."

Nifrio (Hovenier x Renovo) is de derde kampioenshengst van Zilvia's Hoeve.

Manno heeft van nature zoveel over aan lichtvoetigheid, aan front. Die techniek van lopen, die afdruk, dat ruggebruik, dat zit er van zijn geboorte af aan al ingebouwd. Manno is gewoon een complete atleet die je maar heel zelden tegenkomt."

"Manno is ook een luxer paard dan Nifrio", vergelijkt Cees zijn beide kampioenen, "maar op te klein en te licht geworden merries kan Nifrio weer goed passen. Er zal veel afhangen van de vraag of hij het in Ermelo kan volhouden. Als je Nifrio nu voor de kar ziet lopen, zeg je: da's een aparte hengst, die komt er. Maar hij moet het 70 dagen volhouden. Da's lang. Ze hoeven maar wat problemen met de mond te krijgen of je gaat al

De kampioen heeft eigenlijk twee fokkers: Cees en zijn vader Cor van der Maat.

achteruit. Ik vind 70 dagen ook te lang, de helft is zat. Het gaat om de aanleg. Als je die halverwege niet kunt bekijken, kun je het aan het eind ook niet zien."

Het soort hengsten dat sinds jaar en dag op de Zilvia's Hoeve staat

Hoe verklaar je het verschil tussen Handro aan de hand en Handro voor de kar?

"Dat zit 'm in de allure, het karakter van het paard. In de baan raakt dat paard in een soort stress. Wij noemen dat emotie. Daar haalt hij

de fokker van...

zijn power in het lopen vandaan. Als ik Handro nu hier in de bak zou longeren, valt hij niet op. Maar pak ik de leidsels op en zeg ik: kom jongen, het moet gebeuren, dan is 'ie er. Voor de kar komt 'ie tot leven. Dat is een kwaliteit... da's heel apart, dat maak je echt niet vaak mee."

Nadat hij vorig jaar op grond van zijn veulens op wacht werd gezet is Handro terugverkocht aan Lammert Geerlings. "Maar als hij over drie jaar weer goedgekeurd wordt, komt hij weer terug bij ons op het dekstation. En dat gaat gebeuren. Er kómen goeien van."

Volle breedte

Sprekend over de taak van een dekhengst, om de fokkerij over de volle breedte vooruit te helpen, valt vanzelf de naam Fabricius. Cees: "Zoals die fokt, dat konden we vantevoren ook niet bekijken. Er zijn toch al genoeg mooie hengsten met goede bewegingen gekeurd, waar helemaal niks van terecht gekomen is. Waar zit dat nou in? Als we dat nou eens wisten. En moet je dan eens kijken hoe Fabricius fokt. Hij brengt zichzelf heel sterk over. Normaal gesproken moet je een beste merrie hebben om een goed paard te fokken. Dat gaat bij Fabricius helemaal niet op. De slechtste merries, die nooit geen ster worden, daar komen de beste tuigpaarden van! En dan mag jij mij, met de indexen erbij, vertellen hoe dat kan. Weet jij zeker dat je een topper krijgt als je bij de hoogste hengst van de index gaat dekken? De kans dat je er eentje krijgt is alleen wat groter." Van der Maat krijgt meer en meer te maken met fokkers die intelen

Bij Van der Maat gaan de jonge hengsten al vroeg in tuig. "Als wij weten dat ze het voor de kar niet doen, hoeven we ze ook niet op te fokken voor de hengstenkeuring."

Cees over de kampioen van vorig jaar: "Zo'n paard als Manno... je moet niet rekenen dat er direct weer zo eentje komt."

op Fabricius. "Manno keer Fabricius is geen probleem, maar Fabricius keer Fabricius dat doe ik zelf niet, daar is ons fokmateriaal met het oog op de hengstenopfok te goed voor. De hengstenkeuringscommissie wil het niet, dus doen we het niet. Maar een klant van ons, de heer Van der Velden, die heeft een merrie waarvan ik zeg: al is het hengstveulen daaruit nóg zo mooi, ik koop 'm niet, want het bloed is niet goed genoeg, die doet jaar op jaar zijn Fabricius-merrie bij Fabricius. En jaar op jaar heeft hij een heel apart veulen. Je snapt niet dat zo iets moois bestaat. En lopen! Het is net een film."

Oregon

"Op zich schrik ik niet terug van zo'n nauwe inteelt. Dat hebben ze met Oregon ook gedaan en daar zijn aparte paarden van gekomen. Uiteindelijk beleef je met elkaar in de sport geen plezier aan het papier, maar aan een mooi paard dat hoog van de vloer gaat. Dat is het belangrijkste. En dan zeg ik: die Van der Velden, die zijn veulen voor vierduizend gulden kan verkopen, die is slim."

Dirk Willem Rosie